

# 11

## හඡ් පිළිවෙත හා වැනි වදුගත්කම



හුමුලා හඡ් සහ උම්රාත් (අල්ලාහ් ප්‍රසාදයට පත් කිරීමට) ඉටු කරනු. (2:196)

හඡ් යනු මක්කාවේ සිද්ධ ස්ථානවලට ගොස් නියමිත ක්‍රියාවන් නියමිත කාලයේ ඉටු කිරීම ය.

මෙය හිංරි 9වන වසරේ අනිවාර්ය කරන ලද බව බහුතරයකගේ අදහස වේ. මූස්ලිම් වූ, ස්වාධීන වූ, සිහිබුද්ධිය ඇති, නිසි වයසට පත් වූ, පහසුකම් හා හැකියාව ඇති අයට තම ජීවිතයේ එක් වරක් හෝ හඡ් කිරීම අනිවාර්ය වගකීමකි.

නව් ඉඩරාහිම් අලෙලිස්සලාම් තුමාගේ පවුලේ සාමාජිකයේ, 'අල්ලාහ්ගේ' අණ මුළුමනින් ම ඉටු කළ යුතු ය' යන හැඟීමෙන් විවිධ පරිත්‍යාග කළහ; තම ප්‍රාණය, දැනීත්වය පවා අහිමි කර ගැනීමට ඉදිරිපත් වූහ. මෙම සිදුවීම්වල සිහිවනයක් ලෙස හඡ් නිරුපණය වේ.

නබ්වරු අල්ලාහු තඟාලාගේ විවිධාකාර වූ පරික්ෂණයන්ට ලක්වූවෝ වෙති. මොවුන් අතරින් දැඩි පරික්ෂණයකට එක් වූයේ ඉඩරාහිම් අලෙලිස්සලාම් තුමා ය. මෙම සියලු ආකාරයේ පරික්ෂණවලින් එතුමා ජය ලැබූවේ ය. එතුමාගේ ද, එතුමාගේ පවුලේ අයගේ ද පරිත්‍යාගයිලි ඉතිහාසය සිහිගන්වන එක් වගකීමක් ලෙස හඡ් පිළිවෙත දක්නට ලැබේ. එම නිසා හඡ් හි නීති රිති කෙටියෙන් විමසා බලමු.

## හඹේනි පර්කාන් (පරුවු)

- නියියන් තැබීම (ඉහ්රාම් ඇදීම)
- දුල්හංස් 9 වන දින අරගාවෙහි රඳීම
- තවාපුල් ඉගාලා ඉටු කිරීම
- සර් කිරීම
- නිස කෙසේ ඉවත් කිරීම
- ඉහත පිළිවෙත් අනුපිළිවෙළින් ඉටු කිරීම



## හඹේනි වාසිකී

1. නියමිත මිකාතයේ නියියන් තැබීම  
(ලාංකික භාර්තරු යලම්ලම් යන ස්ථානයේ  
නියියන් තබති)
2. දුල්හංස් දහ වන දින රාත්‍රියේ මුස්දිලිගාවේ  
රඳීම
3. අයියාමුන් ත්‍රේඛක් යන (දුල්හංස් 11, 12, 13)  
දිනවල මිනාහි රඳීම
4. දුල්හංස් දහ වන දින ජම්රතුල් අකබාහි ගල් 7ක් විසි කිරීම
5. අයියාමුන් ත්‍රේඛක් දිනවල මධ්‍යාහ්නයෙන් පසු ජම්රතුල් අකබා, ජම්රතුල් වූස්තා  
ජම්රතුල් උගාලා යන ජම්රා තුනෙහි ගල් හත බැඟින් විසි කිරීම
6. තවාපුල් විද ඉටු කිරීම

## හඹේනි සුන්හන්

1. නියියන් තැබීමට පෙර දා මක්කාවට ඇතුළු වීමට පෙර දා, අරගාලිගා වැනි  
ස්ථානවල රඳීමට පෙර දා, ජම්රාවල ගල් විසි කිරීමට පෙර දා, තවාන් කිරීමට පෙර  
දා, ස්ථානය කිරීම
2. නියියන් තැබීමට පෙර සිරුරෝ සුවඳ විලුවුන් තවරා ගැනීම
3. නියියනය මුවින් ප්‍රකාශ කිරීම
4. තල්ලේයා පාරායනය කිරීම
5. මක්කාවට ඇතුළු වූ විශය තවාන් කිරීම (තවාපුල් කුදාම්)

6. දුල්හේ නව වන දින රාත්‍රීයේ මිනාහි රදීම
7. නියමිත ස්ථානවල අදාල දුඟා පාරායනය කිරීම
8. (Z)සම් (Z)සම් ජලය අධික ව පානය කිරීම

### **ඉහ්‍රාම් පැළදිමෙන් පසුව වැළකි සිටිය යුතු කරණු**

1. හිසකෙස් සම්පූර්ණයෙන් ඉවත් කිරීම හෝ කැපීම
2. නියපොතු කැපීම
3. පුරුෂයන් තම හිසකෙස් ආවරණය කිරීම
4. පුරුෂයන් මසන ලද ඇශ්‍රුම් ඇඳීම
5. සුවද විලුවුන් තැවරීම
6. ගොඩිම ජ්වත් වන සතුන් දඩියම් කිරීම
7. ගාරීරික සම්බන්ධතා පැවැත්වීම
8. විවාහ වීම

**හඡ් වගකීම තුන් ආකාරයකට ඉටු කළ හැකි ය.**

- 1. අල් ඉහ්‍රාදී :** මෙය හඡ් පමණක් ඉටු කරන ක්‍රමයකි.
  - 2. අත්තමත්තුරු :** මෙය උමිරා ඉටු කර ඉහ්‍රාම් ඇශ්‍රුම් ඉවත් කළ පසු, නැවත හඡ් සඳහා පමණක් නියියත් තබා ඉහ්‍රාම් ඇද (දෙක ම එකතු කර) කරන ක්‍රමයකි.
  - 3. අල් කිරාන් :** මෙය හඡ් හා උමිරා එකට එකතු කර එක ම ඉහ්‍රාමයෙන් කරන ක්‍රමයකි.
- මෙම ආකාර තුනෙන් මිනැං ම ක්‍රමයක් අනුගමනය කරමින් කෙනෙකුට හඡ් ඉටු කළ හැකි ය.

### **හඡ් ඉටු කරන ආකාරය**

දුල්හේ අට වන දින හඡ් ආරම්භ වේ. එදින භාජ්වරු ස්ථානය කර, පිරිසිදු වී, සුවද විලුවුන් කවරා, නියියතායන් සමග ඉහ්‍රාම් ඇද, නතර වී සිටින ස්ථානයේ සිට තල්වියා පවසමින් මිනාවට පැමිණෙනි. එහි දි බවුහු ලුහර්, අසර්, මෘරිඩ්, ඉජා හා සුබුහු සලාත් ඉටු කරති. රක්ඛන් හතරක් වන සලාත් රක්ඛන් දෙකක් ලෙස කෙටි කර ඉටු කිරීම සුන්නත් වේ. එහි සිට නව වන දින හිරු උද වූ පසු අරගාවට යති; එහි ලුහර් සමග අසර් එකතු කර ද කෙටි කර ද ඉටු කරති; බොහෝ වේලාවක් දීර්ස ලෙස දුඟා පාරායනය කරමින් කාලය ගත කරති. හිරු බැසහිය පසු එහි සිට මුස්දලිගාව කරා ගමන් කරති. එහි මෘරිඩ් හා ඉජා සලාත් එකතු කර ඉටු කරති; ඉජා කෙටි කර ඉටු කරති; එදින රාත්‍රීය මුස්දලිගාවේ ගත කරති.

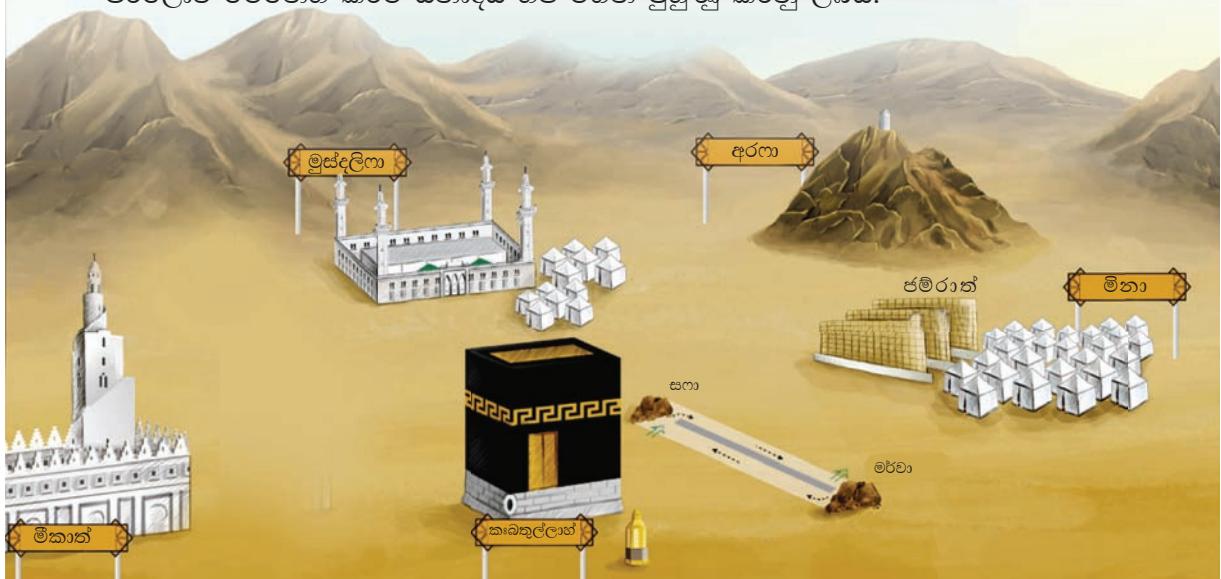
දහවන දින මුස්දිලිගාවේ සූඩී සලාතය ඉටු කර මිනාව බලා පිටත් වෙති. (ඡම්රූහ්වල ගල් ගැකීමට ගල් ද එකතු කර ගනිති.) මිනාවන් පිටත් වී (ලුහර්වලට පෙර) ඡම්රතුල් අකබාහි ගල් හතක් ගසති. පසුව හිසකේස් (කාන්තාවන් හිස කෙස්වලින් කුඩා ප්‍රමාණයක්) කැපීය යුතු ය. එදින දසවන වන්ද දිනය වන රද් උත්ස්ව දිනය වන බැවින් ඉහ්රාම් ඉවත් කර සාමාන්‍ය ඇදුමක් ඇදු ගනිති. ඉත්සු මක්කාවට ගොස් තව්‍යාල් ඉගාලා ඉටු කරති. මෙය ප්‍රමාද කර ද ඉටු කළ හැකි ය.

දුෂ්‍රීන් 11, 12, 13 යන දිනවල ලුහර්වලට පසු මිනාහි රදි සිට ඡම්ර තුනෙහි ම ගල් ගසති. පෙර කි පරිදි තව්‍යාල් ඉගාලා ඉටු නොකළ අය කෘතුල්ලාහ්වට ගොස් එය ඉටු කරති. තව්‍යාල්වලට පසු සර් ඉටු කළ යුතු ය. අවසාන වශයෙන් මක්කාවේ සිට තම මධ්‍යිමට හෝ මදිනාවට හෝ පිටත් විමට පෙර තව්‍යාල් විද ඉටු කළ යුතු ය.

### ප්‍රයෝගන

හඳ් කිරීමට හැකියාව තිබිය දී එය ඉටු නොකළ අය යහුදිවරයකු ලෙස හෝ න්‍යාරාවරයකු ලෙස මරුමුවට පත් වෙති. (කිරීමි) යැයි නබි සල්ලේලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමන් පවසා ඇතේ. “නිසි ආකාරයට හඳ් ඉටු කළ තැනැත්තා එදින උපත් ලදුරුවක්ගේ තත්ත්වයට පත් වේ.” (බූහාරී) යනුවෙන් ද නබි සල්ලේලාහු අලෙහි වසල්ලම් තුමන් පවසා ඇතේ. හඳ් කිරීම සඳහා නිවසින් පිටව ගිය කෙනෙකු හඳ් ඉටු කිරීමට පෙර අතර මග දී මිය ගිය ද මහුව හඳ් ඉටු කළ කුසල හිමි වේ.

එපමණක් නොව, හඳ් මගින් ගැන්තෙක් තම සම්පූර්ණ යෙහන්හාවය අල්ලාහ් වෙත පෙන්නුම් කරයි. මහු ඒ වෙනුවෙන් තම කාලය, සම්පත්, සිරුර, සිත ආදි සියල්ල යොමු කරයි; පුණ්‍ය කටයුත්තක් වෙනුවෙන් තම කාලය වැය කරයි; දේව සිත්විල්ලෙන් සතුවක් ලබයි; තක්වාව වර්ධනය කර ගනියි; සහේදර මුස්ලිම්වරුන් සමග එක්ව සිට හඳ් ඉටු කිරීමෙන් සමානාත්මකාව, සහේදරත්වය, එකමුතුකම, කැප කිරීම, ඉවසීම, සහජ්වනය, පරලොව මෙනෙහි කිරීම යනාදිය හඳ් මගින් පුහුණු කරනු ලැබයි.



## අභ්‍යන්තර

1. හඳුනී ගරුව නා වාච්ඡී වෙන - වෙන ම සඳහන් කරන්න.
2. හඳුනී මගින් ඇති වන සමාජීය ප්‍රයෝගන හතරක් ලියන්න.
3. හඳුනී වගකීම ඉටු කළ හැකි ආකාර තුන සඳහන් කරන්න.
4. හඳුනී වගකීම අනිවාර්ය වූයේ හිඳ්රි කි වන වසරේ දී ද?

## ත්‍රියාකාරකම්

හඳුනී වගකීම ඉටුකළ කෙනෙකු මුණ ගැසී, ඔහුගේ අන්දුකීම් විමසා ලියන්න.